

Yesu tēnlehe waa saba kaplāṅ Yeberefa ye

Yesu ter faale Yāhā kaplāṅ tōrfa bye yaha

¹ Faale cāā na, Yāhā naa n pāā wo wāle ne. Ke ke kaplāṅ tōrfa busāā lehe naa n wāā pe ya wuhu na, pe n bii naa ke yē kaplāṅ pāā, pe bye pe kaplāṅ ter ne ke ya wuhu na. ² Yagaa sē na, Yāhā ke yē kapān pāā wo ye ke Dya kāmāy na; Yāhā driyē kai- bye le soho woo koho wo. Yāhā driyē kai- bye tāhā woo kāmāy na. ³ Yāhā nayōr n yāā Yesu na, tesē ke nagboho ne. Yāhā ke ma mii, Yesu ma koo syi. U kaplāṅ ma fānga ne, koo kē ke driyē gbā yigi. U nawee- kapee- yee laha kāā pe na. Loo kur ye, u n ka yāhāyīṅ na, maa nii Yāhā kāndigi koho kue ye, koo gii ke ma wān bye yīṅ na.

Yesu ter yāhāyīṅ tēnlehe yaha

⁴ Yāhā myaha wāā Yāhā Dya kē, ke n ter yāhāyīṅ tēnlehe wāṅ yaha. Koo kē, u n ter yāhāyīṅ tēnlehe yaha. ⁵ Ye sē yāā, Yāhā sē kapān nde syi pāā yāā yāhāyīṅ tēnlehe waa ye ye ma yee:

«Mboo kē ma ma ra Dyapuai,
ma gbe nanga na, nawee- ga cā,
n ma ma Tuhufua.»

Ke sē maha nde pāā yāā yāhāyīṅ tēnlehe waa wīi na ye ma yee:

«N ga nii u ye Tuhufua draha wo,

u -sē ga nii ra ye Dya draha wo.»

⁶ Yaliile wo Yāhā yee koo ga ke Dyapuai nen nō wāā driyē wo, woo wii tuu cāā pye wa wān bye yaha, ke le pāā ma yee:

«Yāhāyīn tēnlēhe bye yai
pe naa u myaha sey.»

⁷ Yāhā lii pāā yāhāyīn tēnlēhe wīī na, loo ne nde: Ke yee yāhāyīn tēnlēhe mii ge pe sya nii koo wām, pe ma koo ye tefay wān syi dyaŋ. Ke tēntē- ma ke ye naayīn wān syi dyaŋ. ⁸ Ke Dya wīī loo na, Yāhā le pāā ma yee:

«Ma ma Yāhā, ma Yīnfua niisaha yāā.

Too yīnfara nde wākuayāā wee te na ma ye ye.

Kasroŋ koo kē, taa ga naa n pye ma Yai wo.

⁹ Kasroŋ wīī tāy ma ye,
kapee- wīī sē tāy ma ye ye.

Loo ne, ma Tuhufua Yāhā n mboo yān yi
ma nagboho ta ma na ma nampyeŋ- yaha.

Nuhu n -sē ma laam yīī.»

¹⁰ Yāhā maha yee:

«Yīnfua, mboo kē

taa kāntraha tāhā ke kai- bye fegbecāā na.

Mboo kē taa maha yāhāyīn bya tāhā.

¹¹ Too nde bye ga ba kua.

Mboo woo na, maa naa n nii yalebye;

kāntraha tesē yāhāyīn ne,

te ga ba le te pye klaha-

¹² ma n te kur ta yaha te kuān ne.

Taa ter ga ba te draha gbe mii

nayrefān dyaŋ pe n le wāler draha wo.

Mboo woo na,

maa naa n kuee ma wānii na yalebye,

wākuayāā saa pye ma dye- na ye.»

13 Yāhā sē maha nde pāā yāā yāhāyīŋ tēnlēhe waa ye ye ma yee, u nii koo kāndigi koho kue ye kai- bye yīŋ na, ke n sya ba u napī- yīy kor le u kē, pe n nii mii, u tānde fyāhā tā pe na.

14 Pe yāhāyīŋ tēnlēhe ya dyaŋ, pe wee la tēntē-ya Yāhā ye, ke n nii pe lēhe pe ga naa n paha mpāy na, pe yai pe ba sya yaha pe ga nii Yāhā tāy?

2

Wo yai wo naa wo wāsyayaha wī wū

1 Ke Dya kāmay na, Yāhā ke lii pāā wo ye wo wāsyayaha wī na, wo yai wo yīntaha sron loo nde ne, kapuar ne. Mii loo sē ne ye, waa le kānyī plaha, wo saa yāā dye Yāhā Yai wo ye. 2 Kānde lii Yāhā le ta pe yāhāyīŋ tēnlēhe n bii le yar nawee-na, le pye kla. Le pye, wii ma loo kānde katan nen laa sye ma le miy yaha, Yāhā ga u pēn loo nde wī na. 3 Wo wāsyayaha kaplāŋ nkāy ke -sē ma yīŋ, ye yai ye cā, wa'a yee ke wee kla ye, wo saha kuee mii wo sē pēn ye. Yīŋfua gē kē u cāā wo wāsyayaha wī pāā. Mpāy pe -sē le yāā luhu u yē na, poo n ba le pāā wo ye wo n cā, cīinde ne. 4 Yāhā kē, ke fānga taha pe yē kaplāŋ na, pe n waha laanwo wūhū pye ke n yō ta ter ma suhu yēkā wūhū ter bye ne. Yāhā Yrā kāmay na, Yāhā maha fānga ter bye wāā pe kē pe ya wuhu na pe n waha naa ke tēn tē. Yāhā naa le pye ke syi, nawee- n waha naa n cā pe kaplāŋ ma cīinde. Yāhā Yrā fānga wūhū koo na, Yāhā ke wāā ke laam wākē.

Wii woo kē u ga waha ta, nawee n sya yaha

⁵ Driyēfāŋ gii wĩ too n pãã, Yãhã sē yee pe yãhãyĩŋ tēnlēhe poo pe ba nii koo driyē yĩŋ na ye. ⁶ Aye rēhe, waa ge ma u le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Yãhã, nawee ma nwa, ma n nii,
ma sē n faha u wĩ ne ye?

Woo wii u see yi nawee, u ma nwa,
ma n nii u gbihi n yigi?

⁷ Ma u ta ma yee yãhãyĩŋ tēnlēhe
pe puar u na yalaale nsoho ya wo.
Ma maha ba miingbãŋ wãã u kē,
ma nagboho ta u na.

⁸ Ma u ta kai- bye yĩŋ na.»

Le yar ma yee Yãhã nawee- ta ke wãtãhã wãn bye yĩŋ na. Le yĩntaha kē, Yãhã nawee- ta pe n yia kai- bye na, laa ge sē kuee ye. Wo ma -sē yee wii ga yãŋ yagaa, wo saa kai- bye yãã ke n pye pe myaha na ye. ⁹ Lii ya too yãã, Yesu wii Yãhã ba u dur ta, ma yee ke yãhãyĩŋ tēnlēhe pe puar u na yalaale nsoho ya wo, yagaa wo yãã, Yãhã miingbãŋ wãã u kē ma maha nagboho ta u na. Tuu wãfã y gii fã y ma sya ba ku nawee- bye wĩ na, koo syi kē, Yãhã n u gbihi ta ke syi. Yãhã laantãr tã y, Yãhã yee koo ga nawee- sya yaha, koo kē Yesu n wãfã y nge fã y.

¹⁰ Yãhã wãn bye tãhã te nii ke wãn. Ke naa n ke nawee- busãã pe sya yaha pe waha ke nayõr syi yãã. Loo ne, ke n ta Yesu n koo wãfã y sya, ma cã nii wo Syayahafua. Laa sē kuee mii u sē le pye ye. Loo nde ma wã yĩ. Mpã y pe ga sya yaha, Yesu woo tuu ga ter pe yahasee ye, pe n dye Yãhã Yai wo. ¹¹ Yesu woo kē, tuu nawee- kapee- laha n kãã pe na, pe n nii Yãhã laam wĩ ya pye. Woo

tesē mpāy ne tuu sya n yaha, pe bye ma tuhufua nen pii. Loo ne, u pe yee u cīfa, fyar sē u yigi le ne ye. ¹² Woo ge le pāa ma yee:

«Yāhā, n ga ba naa ma wīi pāa ta cīfa ye;
n ga ba naa ma miingbāŋ gboho yay ne
ma nawee- bye nsoho wo.»

¹³ U maha yee: «N nii le soho ma koho wo.» U maha yee:

«N nwo, ndoo tesē pe kicar bye ne,
kicar mpāy Yāhā pe wāa ra kē.»

¹⁴ Ye sē yāa, pe kicar see yi nawee- bye wāŋ syi dyaŋ, ntāŋ ne pe kadye wo. Koo kē Yesu bya see ba wāceŋ wo wāŋ syi, ntāŋ ne u kadye wo. U ku wo kadye ter syi ne. Koo kē u gbā kāmāy na, sāndāpee yīŋfua Setane wii u ma gbā fāŋga ne, Yesu u fāŋga pye klaha- u kē. ¹⁵ Tuu loo pye, u nawee- bye sya yaha gbā fyar koho wo, mpāy pe pye yāmpa ntāncer koho wo gbā wīi na yalebya.

¹⁶ Ye cā Yesu sē loo nde pye wāa yāhāyīŋ tēnlēhe kē ye, u le pye wii driyēfa kē, wii mpāy too ma Brama kur kue pii. ¹⁷ Koo kē, u n see ba nawee ntāŋ ne u kadye wo wo wāŋ syi dyaŋ, ma nii u nampyeŋ wāŋ syi wāceŋ, fla ngaa ge sē kuee u na ye. Mii loo sē ne ye, u saa ne waha u cīfa fen cā u naa pe fen di ye. U ga ba nii pe ye Yāhā yūndefa yīŋfua, u naa n sroŋ le Yāhā tēn ne, u u nampyeŋ- kapee- laha kāa pe na. ¹⁸ Ye sē yāa, tuu pye driyē wo, woo ge ba wāfāy yāa gboho; sāndāpee yīŋfua Setane maha naa n ke, u u tyīn ga kapee- wāpyeŋ kue ye. Loo na, nanga wo ma nii tyīn n gaha kapee- wāpyeŋ kue ye, Yesu ga waha koho le wo ye.

3

Yesu Crise ter Musa yaha

¹ Wo nna, Yāhā ye bya yāŋ yi, ye nii ke wām, ye ba dye ke Yai wo. Wii mpāy too ma ke wām, too lii sya cīinde ma nii le pāā nawee- ye, loo ne nde: Yesu woo kē u ma Yāhā tēnlɛɛ, u maha ma Yāhā yūndefa yīŋfua ma wo wāā le Yāhā ne. Ye yai ye naa woo yāŋ yalebyɛ. ² Yāhā u yāŋ yi, ma u taha tēn lii na, u sroŋ le ne mii Musa dyaŋ, tuu bii sroŋ u tēn ne Yāhā kahafa kē mii. Yāhā sabangbāŋ wo, loo yrūhū yaha Musa wīī na ma yee: «U bii sroŋ Yāhā kaha byɛ wo.» ³ Nawee ma kaha fāā, u ga myaha yāā u ter ke kaha yaha. Yesu tesē Musa ne, pe ma koo syi, Yesu myaha yai ke gboho ta ter Musa myaha yaha. ⁴ Ye cā kle ma te fāāfa ne te ya wuhu na; Yāhā koo -sē kē, ke driyē byɛ fāā. Ke Dya kē Yesu ne. ⁵ Musa woo na, Yāhā nna byɛ wo, Yāhā sē naa u taha laa wāpyeŋ na u n naa n faha le ne ye. U pye tēntē Yāhā ye; lii le ga ba pye kur kuɛ ye, Yāhā bii u ta u n le cāā pāā yaha. ⁶ U Yāhā Yīndefua Crise -sē ma Yāhā kahafa byɛ yīŋ na. U sē laa sye Yāhā ye ye. Woo ma u Yāhā Dya. Wo ma wii plāhā, ma Yesu ta wo Yater wo kuāŋ ne, tesē wo ma koho taha yaha woo ya na yalebyɛ, wo ga sroŋ nii koo kaha ngefa.

-Ye naa ye troho tāhā Yāhā yor wo nanga nge bya na!

⁷ Ye cā wo yai wo wii plāhā Yesu kānde wo. Loo ne, Yāhā Yrā wo yar ma yee:
«Ye ma Yāhā yē kapān luhu nanga,
-ye le sya nuhu ne!

- 8 Ye ma syi ye nii nditēŋ Yāhā kapān ye mii
 ye wāle dyaŋ faale cāā na ye!
 Tēyāfūū klo wo pe bii yee poo jar Yāhā ye,
 ma yee poo ga ke pye yāŋ.
- 9 Ye wāle bii le tēyāfūū klo plaŋ cer naa n ter
 ma naa n gaha kāntraha gii wo,
 Yāhā ke bii yē ter, koo ga ke wāā pe kē.
 Pe bii dye- gbeesī pye yrāhā na;
 Yāhā naa yēkā wūhū pye pe kē,
 loo naa bye ne, pe maha naa n jar Yāhā ye,
 ma ke pye naa n yāŋ
 ke dye- gbeesī ngī bye wo.
- 10 Loo ne,
 Yāhā laam n bii war koo cāā wāle ne,
 ke n bii le pāā ma yee:
 Pe laam wūhū kē, ke pe plaha yalebys,
 pe sē n ke pe naa pe troho tāhā ra yor wo ye.
- 11 Yāhā laam n bii war pe ne,
 ke n le sroŋ pāā pe ye ma yee:
 Tē kāntraha gii gbihī ta pe myaha na
 pe ga naa n wūū,
 pe saa dye yāā ke wo ye!»
- 12 Wo nna, yii mpāy ye ma Yesu kāndeyārfa, ye
 naa yii yigi, ye laam ma n ba waha ter ye ye ye!
 Mii loo sē ne ye, ye ga ba yee Yāhā yē kapān wee
 ngaa ye, ye sya le Yāhā kānde miy yaha, Yāhā gii
 ke yrā le wān bye laam wo. ¹³ Ye ma n nii koo
 syi ye! Too ma yrāŋ na nanga, Yāhā n traha ke
 naa ke yē kapān pāā wo ye plii wuhu na. Ye naa
 yii yar kayī ne, kapee laa ma n ba waa ta, u n
 plaha u sya nii nditēŋ Yāhā kapān ye ye. ¹⁴ Ye cā
 wo sefar le u Yāhā Yīndefua Crise ne. Too ba
 u fe ta wo Yater wo laam bye ne mii, wo ma wii

plāhā ma kuee yai t̄n̄ koo syi, wo seefar le u ne cīinde. ¹⁵ Le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbān wo ma yee:

«Ye ma Yāhā yē kapān luhu nanga,
 -ye le sya nuhu ne,
 ye ma syi ye nii nditēn̄ Yāhā ye
 mii ye wāle dyaŋ ye, poo bii jar Yāhā ye.»

¹⁶ Mpāy pe pye yāmpa Syipte kāntraha wo, Musa n ga pe sya yaha ma pe yigi yi ke kāntraha wo, poo ya sē na, pe bii le Yāhā yē kapān luhu ma dur ma jar Yāhā ye? ¹⁷ Poo ya sē na, Yāhā laam bii war pe ne, ke n pe ta pe n tay dyε- gbeesī tēyāfūū klo wo ma sya ba ku ke fla na. Poo sē na, pe naa kapee- pye ke dyε- gbeesī ngī wo? ¹⁸ Mpāy pe le Yāhā yē kapān luhu ma dur ma jar ke ye, poo sē na, Yāhā le sron̄ pāā pe wī na ma yee:

«Tē kāntraha gii gbihi ta pe myaha na
 pe ga naa n wūū,
 pe saa dye yāā ke wo ye.»

¹⁹ Yii gε le yāā, pe sē le Yāhā kapān ta ngaa ye, koo kē Yāhā ke bii kāntraha gii gbihi ta pe myaha na pe ba naa n wūū, pe sē yāā dye ke wo ye.

4

Yāhā nawee- ga cīinde wāwūū yāā

¹ Yāhā bii yē ter, koo ga cīinde wāwūū wāā ke nawee- kē. Koo yē wāter nge ma wii wī nanga. -Tee -sē naa yii yigi, yii waa ma n ba kuee mii, u sē koo wāwūū nge yāā ye. ² Ye sē yāā, wo bya le Yāhā kapāyī luhu mpāy dyaŋ pe pye le tēyāfūū klo wo faale wo. Pe le Yāhā kapāyī luhu, le sē

-sē laa yō pe kē ye. Ye sē yāā, pe le luhu, pe sē le sya cīnde ye, koo kē, pe sē ke cīnde wāwūū yāā ye. ³ Wii poo na, wo ke kaplāŋ sya cīnde. Wo ma wii waha, ma ke le yaha wo laam wo, cīnde wāwūū gii Yāhā yee, ke n pai ke wāā ke nawee-kē, waa koo yāā. Koo cīnde wāwūū kē, Yāhā laam ke bii war wo wāle ne, ke n le sron pāā pe wīī na ma yee:

«Cīnde wāwūū gii ke bii gbihi ta pe myaha na, pe saa ke yāā yāā ye.»

Yāhā ke loo nde pāā yaliile wo, koo gē bii kai-tāhā wa ma dye cīnde wāwūū wo. ⁴ Ye sē yāā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Yāhā kai- bye tāhā kua plii kuay nsoho wo, ke plii kuasīī wuhu, ma -sē wūū.»

Ye yai ye cā, wāwūū ma Yāhā tāy. ⁵ Wo maha le yāā wa, le ma le maha yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee:

«Cīnde wāwūū gii Yāhā bii gbihi ta pe myaha na, pe saa ke yāā yāā ye.»

⁶ Mpāy -sē ga waha koo cīnde wāwūū nge yāā. Mpāy pe sē ke cīnde wāwūū nge yāā ye, poo tee bii le Yāhā kapāyīī yāā cāā luhu, pe sē le sya cīnde ye. ⁷ Mpāy pe -sē ga waha koo cīnde wāwūū nge yāā, loo ta Yāhā n per gaa ta, ma ke myaha taha nanga. Yāhā wo faale wādyaha Dawide ta, u n koo nanga nge wīī pāā, le n yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo; koo syi kē, ta n cāā ye yar wa le ne ma yee, Yāhā yee:

«Ye ma Yāhā yē kapān luhu nanga, -ye le sya nuhu ne, ye ma syi ye nii nditēŋ le ye ye!»

Wo faale wãɛ pe bii le Yãhã yẽ kapãn sye tẽyãfũũ klo wo, dyɛ- buar ter loo kur ye, Dawide n cã ba ke nanga per kapãn nde pãã.

⁸ Ye sã yãã, Yãhã bii wii yãŋ yi Musa draha wo, u myaha Yosua. Woo ka pe wãɛ pii ya ne koo kãntraha nge wo, kãntraha gii Yãhã bii ke gbihi ta pe byɛ myaha na, pe ga naa n wũũ. Ke ma ne pye ke cĩnde wãwũũ kã pe yãã loo klo nde wo, Yãhã saa ne maha ba naa per gaa wĩ pãã ye. ⁹ Koo syi kã, wãwũũ per gbihi ta Yãhã nawee- kã. Koo wãwũũ wĩ ma mii Yãhã wãwũũ wĩ dyaŋ, ke wũũ driyẽ wãtãhã kur ye. ¹⁰ Yãhã ke driyẽ tãhã wa, ke -sẽ wũũ. Wãwũũ per gii Yãhã ke gbihi ta wo kã, wii ma koo wãwũũ yãã, u tẽn tẽ ma n pai wũũ mii Yãhã wãŋ syi dyaŋ. ¹¹ -Too wii waha, wo koo cĩnde wãwũũ nge yãã! Mpãy pe pye tẽyãfũũ klo wo, waa ma syi u le Yãhã kapãyĩ sye poo wãŋ syi dyaŋ, u ba kuee u saa ke cĩnde wãwũũ yãã yãã ye. ¹² Ye sã yãã, Yãhã yẽ kapãn tẽn tẽ wo laam wo, le maha ma fãnga ne. Yũntrũhũ gii ke ma yẽr sũ ne, ke ga waha kã dye ga kadye laam wo. Yãhã yẽ kapãn -sẽ ter koo yũntrũhũ nge syi yaha. Le ga waha kã dye le sya ga nɔ nawee laampua gɛ wo. Le ga waha kã dye le ga nɔ kacrihi na, le sya ga yi u kiluɛ na. Yãhã yẽ kapãn kã dye n gaha nawee laampua gɛ wo. Kai- nkãy byɛ ke wãpye laam ma u na tesẽ kai- nkãy byɛ ne u n ga u laam wo, le Yãhã kapãn ga ke byɛ yi yaha gbaa na u n yãŋ ke ma pye ke sroŋ. ¹³ Nawee saha laa pye le n wũhũ Yãhã na ye. Yãhã ke wãn tii byɛ tãhã, ke te byɛ yãã gbaa na, ma maha te byɛ laam wũhũ cã tãŋ. Too kai- nkãy byɛ pye driyẽ wo, ke n pai

wo yey ke ne per gaa.

Yesu kē wo Yāhā Yūndefa Yīnfua

¹⁴ Ye cā Yāhā Yūndefa Yīnfua ma wo ye. Yāhā Dya Yesu kē. Woo, u dugu ga yāhāyīn na, ma sya ka Yāhā yahasee ye. Loo ne, too Yāhā cīnde wūhū nkāy pāā mii, -too -sē tyii ke n pye wo laam wo ke syi, wo n plāhā kuee ke wo! ¹⁵ Sāndāpee yīnfua Setane ma wo tyīn n gaha kapee- wāpyeŋ kue ye, Yesu cā wo saha yia Setane na wii ya ye, wo fēn ga maha u yigi. Ye sē yāā, Yesu wii u ma wo Yāhā Yūndefa Yīnfua, Setane ba u bya tyīn naa n gaha kapee- ter bye wāpyeŋ kue ye mii wo wāŋ syi dyaŋ, u sē -sē kapee nen laa ge pye ye. ¹⁶ Loo na, -too wo laam miy yaha, wo yūhū crā laanyīn ne Yāhā na, wo cā ke laantār gboho. Ke ga wo fēn di, ke maha laantār wīi pye wo kē, ke wo sya yaha yaliile wo Setane wo tyīn n gaha kapee- wāpyeŋ kue ye.

5

¹ Yāhā pe Yiisrefa Yāhā yūndefa yīnfua yāŋ naa n yi wuhu na, pe Yiisrefa laam wo, ma naa pe taha ke tēn na nawee- kē. Pe naa diŋ yi Yāhā kē, ma maha naa wān boo ke kē, ke n naa tyii nawee- kapee- foho na. ² Pe Yāhā yūndefa yīnfua -sē pye nawee- wo wāŋ syi dyaŋ; pe bya pye, sāndāpee yīnfua Setane ga waha pe tyīn ga kapee- wāpyeŋ kue ye, pe n sya waha dye le wo. Koo syi kē, wii ma kapee pye, u sē cā wa ye, tesē pe ma wii wlan u n kapee pye, Yāhā yūndefa yīnfua ga waha u fēn di, u koho le u ye laanyīn ne. ³ Tuu ga waha dye kapee- wāpyeŋ wo, u yai u naa wān

boo Yāhā kē u ya koho kapee- wĩ na, mii u yai u le pye nawee- kapee- wĩ na mii. ⁴ Waa saha Yāhā yūndefa yīnfua miyūhū nge syi taha u ya na ye. Yāhā kē, ke ne ufua yāŋ yi, ke u ta u n nii ke yūndefa yīnfua mii Yarō dyaŋ, Yāhā bii u yāŋ yi mii.

⁵ U Yāhā Yīndefua Crise bya ge sē kē, u Yāhā Yūndefa Yīnfua myaha taha u ya na ye. Yāhā koo kē ke u yāŋ yi, ma u pye ma yee:

«Mboo kē ma ma ra Dya;
ma gbe nanga na, nawee- ga cã
n ma ma Tuhufua.»

⁶ Yāhā maha le pãã u wĩ na ma yee:

«Ma ga nii ta yūndefua ma kuāŋ ne
mii Malsyidaku wāŋ syi dyaŋ.»

⁷ Yesu tuu pye nawee kãntraha na, u naa n pãã Yāhā ye, ke woo sya yaha gbã koho wo. U naa loo nar Yāhā ye, kule ne, ma sya naa yīntām ge yi. Tuu -sē ba yer Yāhā laam wĩ ya wāpyeŋ na, Yāhā n luhu u kaplāŋ ye, ma kaa taha u fānga na u fēn wo, ma maha ba u yir gbã wo. ⁸ U pye Yāhā Dya, u -sē ba yer Yāhā laam wūhū ya wāpyeŋ na, ma sya fēn yāã le kur ye. Loo na, Yāhā n le cã, u n luhu ke ye cīinde. ⁹ Tuu Yāhā laam wūhū bye pye ga kua, u nii nawee- Syayahafua u kuāŋ ne. Nawee- mpāy pe n luhu u ye, poo mii ga waha cīinde yrā yāã, lii wākuayāã wee le na ye. ¹⁰ Yāhā n yee, u ma ke Yūndefa Yīnfua mii Malsyidaku wāŋ syi dyaŋ.

*Kaa ke naa n taha wo laantor na Yāhā kai- kue
ye*

¹¹ Kai- busãã ma, too ga yar ye na loo nde wĩĩ na. Tee -sẽ mii tee nii yagaa, ke kai- wãluhu sã n tã̃y ye ye ye, ye maha wee tee waha ke war farfar ye. Loo nde ye ta ye saha klaha ye. ¹² Pe ye klaha ma- Yãhã kaplã̃j ne, ye ne ga pye yagaa kaicãfa. Ye -sẽ mii, pe ye fe gbe wãklaha ne kai- nkã̃y ne, ye yai pe maha dur pe naa ye klaha ke ne. Ye ma pẽyãr wã̃j syi, ye saha wã̃lẽ dir di ye, ye maha yai ye maha naa yrã wãr. ¹³ Wii u yrã ya wãr, pẽyãhã kẽ u ne; u saha wã̃yĩĩ war wãpee ne ye, u tee ma pẽyãhã nantã̃j. ¹⁴ Wii tuu -sẽ lɛ wa, pe ga naa wã̃lẽ dir wãã u kẽ. Yãhã wĩĩ ma koo syi. Kai- nkã̃y ke sroñj Yãhã yĩnde na, tesẽ nkã̃y ne ke sã sroñj ye, wii ma u laam kacãn ta, ma waha koo war ma ke cã, woofua nii wãdyaha Yãhã kai- wo. Pe ga naa woosyifua klaha Yãhã kai- nkã̃y ne ke waha. U ga waha ke cã.

6

¹ Loo ne, u Yãhã Yĩndefua Crise kaplã̃j nkã̃y pe nawee fe n klaha ke ne, wo ma syi wo taha kuee koo ya na ye. Yãhã kai- nkã̃y ke nawee lɛ, -too ka koo ye yagaa. Kai- nkã̃y ke ma Yãhã kaplã̃j fegbesaha wo, wo saa maha dye ke wo ye. Koo kai- kẽ ngĩĩ: Kai- nkã̃y ma, nawee ma ke pye, ke n gaha u ne u klahasaha wo. Nawee yai u koo miy yaha u yĩntaha sroñj Yãhã kue ye, u ke ta u Yater. ² Koo kai- nkã̃y maha kẽ, nawee wãtããyi ne loho wo Yesu myaha na, ma suhu klue wãtaha ne nawee- na, ma suhu nakur wĩĩ ne, Yãhã ga ba pe yir gbã wo ke pe sãhã. ³ Yãhã wũhũ fegbesaha kai- ngĩĩ, waa koo ta yaha, wo ka yahasee ye, Yãhã ma sya.

4-6 Mpāy pe kapee- wāpyeᅇ miy yaha, ma maha dur n dye ke wo, pe poo ter yāᅇ mii? Ye sē yāā, pe ba Yesu ta pe Yateᅇ, Yāhā n cāā- le pe laam wo, pe n kacān yāā. Pe yāā, Yāhā kaa taha pe na, ma maha Yāhā Yrā Fāᅇga wāā pe kē. Pe le yāā, ma cā Yāhā kapān ma kayī, ma maha cā cīnde yrā lii wākuayāā wee le na ye, fāᅇga ma le na. Poosyifa ma yi kāā Yesu kānde wo, pe saha le sya pe yee, kapee- wāpyeᅇ sē yō pe ke miy yaha ye. Le ma mii, poosyifa maha dur, ma Yāhā Dya kuey mar trā na, ma nii u lēᅇ nawee- ye. ⁷ Kaplāᅇ ᅇᅇ ma mii plāhā nge dyaᅇ: Ye sē yāā, sesaha ma n too kāntraha ᅇi na yalebye, ke n nii dir yō ke warfa kē, Yāhā ga kaa taha koo kāntraha nge na. ⁸ Sesaha ma n too yalebye kāntraha ᅇi na, ke n -sē nii ngur wān ya fīy tesē nyēpihi ya ne, koo kāntraha nge sē yō kueekuee ye. Yāhā yoosēn ga too ke na, ke n ba suhu kāā ke kuāᅇ ne.

⁹ Ta naambiyām, wo ma sya n pāā mma ma syi dyaᅇ, wo laam -sē yīn ye wī na: Wo cā ma yee, ye ma le kānyī wo, lii le ga ye sya yaha. ¹⁰ Ye cā Yāhā sroᅇ. Kai- nkāy bye tee n pye ye Yesu kāndeyārwei kē, ma suhu tēᅇ nkāy ne tee n tē Yāhā kē, Yāhā cā ke ntāᅇ dye ye tāy. Ke saa faha ye wī ne koo kai- ᅇᅇ ne ye. ¹¹ Lii too -sē n ke yii nanem bye ye, tee ma tēn lii wo, -ye le yigi klue sī, tee koho taha yaha lii na, ye n sya ba le yāā. ¹² Ye ma n gaha le tēn ne koo syi, ye saa nii mii mpāy wāᅇ syi dyaᅇ, Yāhā wī sē pe gbe laa ne ye. Mpāy pe -sē Yesu ta pe Yateᅇ, ma naa n yār Yesu kānde wo laanyīn ne, Yāhā ke yē ter pe ye lii ne, pe ga le yāā. -Ye naa n yāᅇ poosyifa na!

Yāhā ke yē ter lii ne, le wāpyeŋ ma

¹³ Yāhā ke bii yē ter Brama ye per gii, ke bii yee, koo ga ngaa myaha di taha le na. Ngaa ke sē -sē wee ke ter Yāhā yaha ye, ke n ke ya myaha di. ¹⁴ Ke bii Brama pye ma yee:

«N ga kaa taha ma na,
tē ma kur kuɛ pii ta pe n syar.

Ndoo tesē ra miingbāŋ ne,
n ga loo nde pye ma kē.»

¹⁵ Brama n Yāhā sēŋ laanyīn ne. Yāhā ke -sē bii yē ter u ye lii ne, ke n le pye u kē. ¹⁶ Nawee- ma pye kaplāŋ wātyīn na, pe ga ngaa yāŋ, ngii ke ter pe yaha, pe ke myaha di, le kapān n kua pe nsoho wo. ¹⁷ Yāhā ke -sē bii yē ter lii ne, ma ke ya myaha di taha le na, ke naa n traha, mpāy pe ga ba ke yē wāter wīi nde yāā, pe cā wāwāklahayāā wee ke na ye. Loo ne, Yāhā ke bii yē ter Brama ye, ke n ke ya myaha di taha le na. ¹⁸ Loo ne, Yāhā ke bii yē ter Brama ye, ma maha ke ya myaha di taha le na, yagaa koo kate- syāŋ ngīi wāwāklahayāā wee ke na ye, Yāhā saha ke yē dur ye. Loo ne, wii mpāy too n ke Yāhā ke paha wo na, wo cā ma yee, too koho taha yaha lii na, le ga pye wo kē cīinde. ¹⁹ Wo koho wātahayaha Yāhā yē kapān na, le ma wo ye mii ngaa dyaŋ ke wo laam ta tee nen wo. Cīinde wīi ne, ngaa wee ke nnen gbāā ma ter loo yaha ye. Wo koho wātahayaha nge, le wīi nɔ ncaha ye, Yāhā yaniisaha ge laam wo. ²⁰ Yesu nii wo Yater, ma ka koo fla na wo wīi na. U nii Yāhā yūndefa yīŋfua u kuāŋ ne Malsyidaku wāŋ syi dyaŋ.

7

Malsyidaku pye Yāhā yūndefa yīñfua

¹ Faale cāã na, dya waa pye pe naa n yee Malsyidaku. U pye klo laa yīñfua, pe naa le klo yee Salem. Yāhā gii ke wān bye tāhā, u pye koo yūndefua. Wo wādyaha Brama bii ka, ma ga yia kubehε resyar yīñfa na. Tuu dur naa n pai, Malsyidaku n ka maa u wāã, ma yee woo kaa taha u Brama na, Yāhā myaha na. ² Wān tii bye, Brama tuu ga yāã naan miysaha wo, u n te la fle sesānsyihi, ma fle naney wāã u Malsyidaku kē. U Malsyidaku myaha yīntaha kē, yīñfua wii u n sroŋ. U maha pye Salem yīñfua, koo yīntaha maha kē, yīñfua wii u n pai yrīñ ne. ³ Yāhā sabangbāñ wo, pe sē Malsyidaku tuhufua wīi cā u nahafua wīi ne ye, pe sē maha u wādyaha waa wīi cā ye. Waa sē u wāsee wīi pāã yāã tesē u wāku wīi ne ye. Tuu nii Yāhā yūndefa yīñfua u kuāñ ne, u ma mii Yāhā Dya wāñ syi dyañ. ⁴ -Ye yāñ, Malsyidaku ma yīñ na Yāhā ye. Wo wādyaha Brama tuu ga wān tii yāã naan miysaha wo, u te la fle sesānsyihi, ma fle naney wāã u kē. ⁵ Brama dyasyīnde Lewi kur kuε pii ma Yāhā yūndefa pe ter na. Musa kānde na, pe ga waha Yiisrefa nar, pe pe koho wān bye la fle sesānsyihi, pe fle naney wāã poo Lewi terfa kē, pe n waha naa n di. Ye cā ma yee, pe nampyen-kē pe n nar, pe pe kē pe n di. Pe bye ma Brama kur kuε pii. ⁶ Malsyidaku woo na, u sē pye Lewi terfua ye, Brama -sē bii u wān la fle sesānsyihi, ma fle naney wāã u kē. U kaa taha Brama na,

Brama wii Yāhā bii yě ter u ye. ⁷ Ye -sě le cā laha ma yee, wii tuu kaa taha waa na, u ter ufua yaha.

⁸ Lewi kur kuɛ pii me, pe Yiisɛfa koho wān fle naney yāā te fle sesānsyihi wo; pe ma nawee-, ma n ku, ma ke Yāhā yūnde tēŋ yaha pe pii kē. Malsyidaku wī sē na, wii tuu te wān fle naney yāā te fle sesānsyihi wo, le ma le yrūhū Yāhā sabangbāŋ wo u wī na ma yee, u ma yrāŋ na, ma kuee le Yāhā yūnde tēn na u kuāŋ ne. ⁹ Lewi kur kuɛ pii me, pe Yiisɛfa koho wān fle naney yāā te fle sesānsyihi wo. Yaliile wo Brama u koho wān la fle sesānsyihi, ma fle naney wāā Malsyidaku kē, le nii mii Lewi bya bii te wāā Malsyidaku kē. ¹⁰ Tuu sē sya bii see wa ye, le ma mii u pye u tuhufuadyaha Brama kadye wo, ma te wān wāā u Malsyidaku kē. Le yīntaha kē Malsyidaku ter Lewi yaha.

Yāhā yūndefa yīnfua Yesu ter Lewi pii yaha

¹¹ Yāhā bii kānde lii tōr yar Musa na, loo ne le pa Yāhā yūndefa ne pe tēn ne. Lewi kur kuɛ puee Yarō nwoŋfa kē pe yūndefa ne. Pe tēn pye lii ne, pe nawee- kapee- yee laha kāā pe na, pe n waha wāā le Yāhā ne. Pe tēŋ sē -sě waha yia, ma nawee- wāā le Yāhā ne pe kuāŋ ne ye. Loo ne, Yāhā yūndefa yīnfua waa ter n yi. U sē yi Yarō terfa wo ye, u yi Malsyidaku wāŋ syi dyaŋ. ¹²⁻¹⁴ Wo Yīnfua Yesu Crise kē u ne. Wo cā ma yee, tuu nawee kadye gbe, u see Yuda terfa* wo. Musa kānde sē yee Yuda terfa ga waha naa Yāhā yūnde tēn tē Yāhā kangbāŋ wo ye. Yuda terfa

* **7:12-14** 7.12 Yuda terfa, Dyakuba dya Yuda kur kuɛ pii me pe ne.

waa sê Yāhā yūnde tēn tē yāā ye. Yesu tuu sē sya yi Lewi terfa wo ye, Yāhā le ta u n Lewi terfa draha gbe, ma nii Yāhā Yūndefa Yīṅfua. Loo ne, Yāhā n kaplāṅ nkāy wāā wo kē, kaplāṅ nkāy ke Musa kānde kaplāṅ draha gbe.

¹⁵ Kai lii le ke cīmbēhe bye yar wo na, loo ne nde: Yāhā Yūndefa Yīṅfua waa yi Malsyidaku wāṅ syi dyaṅ. ¹⁶ Waa kloho sē kē, u gbe ma nii Yāhā yūndefua mii Lewi kur kuε pii wāṅ syi dyaṅ ye. Yāhā fānga kāmay na, wākuayāā wee u yrā na ye. Loo le u ta, u n nii Yāhā Yūndefa Yīṅfua u kuāṅ ne. ¹⁷ Ye sē yāā, le ma γε ma, le yrūhū Yāhā sabangbāṅ wo ma yee:

«Maa ba nii Yāhā Yūndefa Yīṅfua
ma kuāṅ ne Malsyidaku wāṅ syi dyaṅ.»

¹⁸ Faale kānde sē pye fānga ne ye, le sē maha waha laa yō ye. Koo kē, laa n ba le draha gbe. ¹⁹ Ye sē yāā, faale wo, Musa kānde sē waha nawee- wāā le Yāhā ne pe kuāṅ ne ye. Lii le -sē yi yagaa, le ter Musa kānde yaha. Wo ga waha koho taha yaha le na, wo yūhū crā Yāhā tāy ke wānar ne.

²⁰ Ye maha cā ma yee, Yāhā bii ke ya myaha di taha le na; Lewi terfa naa n nii Yāhā yūndefa, Yāhā sē -sē ke ya myaha di le na ye. ²¹ Yesu woo na, Yāhā u ta ke Yūndefa Yīṅfua, ma dur ma ke ya myaha di taha le na, ma le pāā ma yee:

«Ndo Yāhā, n ma kai- bye yīṅ na;
ndoo tesē ra miingbāṅ ne,
ma ga nii Yāhā Yūndefa Yīṅfua ma kuāṅ ne.
N saa ra yē dur ra kapān na ye.»

²² Loo nde ta, Yesu woo kām̄ay na, wo cā naambiyārfān tii te ma wo nsoho wo Yāhā ne, te ga yō faale wān na.

²³ Laa maha ma, le faale Yāhā yūndefa ta pe wee wācɛŋ Yesu ne ye. Pe sē waha naa n kuee le tēn na pe kuāŋ ne ye; pe naa n ku, pe pii n naa pe draha gbe. Loo n ta pe n bii nihi. ²⁴ Yesu woo -sē ma yrāŋ na u kuāŋ ne. U Yāhā Yūndefa Yīŋfua tēn sē wāā yāā waa ter kē ye. ²⁵ Loo ne, mpāy pe yūhū n crā Yāhā na u kām̄ay na, u ga waha pe sya yaha le yalebya wo pe kuāŋ ne. Ye sē yāā, u ma yrāŋ na yalebye, ma nii Yāhā nar pe kē.

²⁶ Ye cā Yesu woo kē, u ma Yāhā Yūndefa Yīŋfua wii, u wīi ma wo na. U kai- laha, u laam ma gbɛgbɛ, kapee laa wee u yīŋ na ye. U wee kapeepyefua ye. Yāhā u kuā yir ga ta yāhāyīŋ na ncaha ye. ²⁷ U wee faale Yāhā yūndefa ne wācɛŋ ye. Pe ma kapeepyefa. Pe cāā naa wān boo Yāhā kē plii bye pe ya kapee- wīi na, ma cā naa taa boo nawee- kapee- wīi na. Yesu tuu -sē u ya wāā, ma le sya, ma ku mpar draha wo wo bye kapee- wīi na, koo yīntahā kē, kla gaa wāboo maha wee nantāŋ waa kapee- wīi na ye. Yesu loo pye kua tɛhɛ nen u kuāŋ ne. ²⁸ Musa kānde na, mpāy pe naa n ta Yāhā yūndefa yīŋfa, pe pye naweete, ma pye kapee- wāpyeŋ fānga koho wo. Yāhā ke -sē yē tɛr, ma ke ya myaha di kapān lii ne, loo kapān nde pa Musa kānde kur ye. Loo le Yāhā Dya ta Yāhā Yūndefa Yīŋfua. U ma naweeyō u kuāŋ ne.

8

Yāhā yūndefa yīnfua tēntēsaha

¹ Nkāy too pāā ter, lii le ma yīŋ, loo ne nde: Yāhā Yūndefa Yīnfua wii syi u ma wo ye, u ma u nii yāhāyīŋ na, Yāhā niisayūhū kāndigi kuε ye, Yāhā gii ke ma kai- byε yīŋ na. ² U u Yāhā Yūndefa Yīnfua tēn tē Yāhā fla wo. Faale wo, Yāhā yūndefa naa pe tēn tē fai nwonge wo, nawee- pe ke gbihi. Yesu tuu -sē u tēn tē na, cīinde fla kē ke ma yāhāyīŋ na. Yāhā kē ke koo fla gbihi.

³ Pe Yāhā yūndefa yīnfua byε ta pe n naa diŋ yi, ma naa wān boo Yāhā kē. Wo Yāhā Yūndefa Yīnfua bya yai u waha naa ngaa wāā Yāhā kē.

⁴ Yesu ma ne pye driyē nge wo, u saa ne pye gε pye Yāhā yūndefua ye. Yāhā yūndefa mpāy ma wa; pe diŋ yi Yāhā kē, ma maha wān boo ke kē, mii Yīifee- wāε kānde le yar mii. ⁵ Nwoŋ gii pe Yāhā tēn tē ke wo, ke gbihi mii ke yāhāyīŋ nwoŋ dyaŋ, koo sē -sē kē ke cīinde yāhāyīŋ nwoŋ ye. Ye sē yāā, driyē nge Yāhā yūndefa tēn ma mii Musa wī dyaŋ. Yaliile wo Musa bii yee woo ga fai nwonge gbihi, Yāhā bii u yar ma yee:

«Tē naa kii ter syi yar ma na ke yāŋ yīŋ na,
ke nwonge fāā koo syi.»

Le yīntaha kē, fai nwonge gii Musa bii fāā, ke ba pye kaa yirfua dyaŋ ke ma yāhāyīŋ na.

⁶ Yagaa, Yesu taha tēn lii na, le ter poo tēn yaha, le sē n tān gε tān ye. Naambiyārfān tii te ma yagaa Yāhā nsoho wo nawee- ne, te yō faale wān na. Yesu woo kē, u ma kusyiifua. Ye sē yāā, Yāhā ke yē ter kaplāŋ nkāy ne yagaa naambiyār wo, ke

yõ ma ter faale naambiyār kaplāŋ yaha. ⁷ Faale naambiyār ma ne pye te ga waha nawee- sya yaha, naambiyārfān taa saa ne pye te ta yagaa te faale wān draha wo ye.

Yāhā naambiyārfān le nawee- ne

⁸⁻⁹ Faale naambiyār cāā na, nawee- sē bii pe kapee- wāpyeŋ miy yaha ye. Yāhā n le kuān pe ye ma yee:

«Tē bii naambiyār tii le Yuda terfa ne,
ma suhu pe Yiisrefa ter bye ne,
pe too naambiyār pye klaha-

Loo ne, ta n kur waa pe na.

Cāā gaa ma ke n pai,
n ga ba naambiyārfān taa le
pe kur kuε pii ne.

Too naambiyārfān nde saa ba pye
te faale wān syi dyaŋ ye.

Faale wo, n bii pe wāε sya yaha
yāmpar koho wo Syipte kāntraha wo,
ma dur ma pe yigi yi ke kāntraha wo,
ma ba te naambiyār le pe ne.

N ga ba naambiyārfān taa le
pe kur kuε pii ne,
te saa ba pye wācεŋ pe faale wāε wān ne
ye.

Ndoo pe Yīŋfua Yāhā kē,
tē yee ke syi.

¹⁰ Yāhā n maha yee:

Too plii nde kur ye, n ma ba dur,
ma yīntaha sroŋ pe ne,
n ga ba te naambiyārfān le
pe ne yīŋ gii na, ke nge:

N ga ba ra kaplāŋ le pe kacān wo,
 n ga ba ke yrūhū yaha pe laam wo.
 N ga ba nii pe Yāhā,
 pe n -sē nii ra nawee-.

¹¹ Waa saa ba yee,
 u ga u nampyeŋ klaha u n Yīŋfua cā ye.
 Ye sē yāā, pe byε ga ba ra cā,
 ma gbe pe kicaabir na ma ga waa pe wāle
 na.

¹² Lii le -sē ma yīŋ
 koo ngī byε na, loo ne nde:
 N ga ba pe kapee- gbe kāā pe yīŋ na.
 Kapee- nkāy pe pye tεr, n ga ta,
 ke wī n faha ra na ta kuāŋ ne.»

¹³ Yāhā ke ke naambiyārfān wī pāā ke syi, le
 nii mii, ke ke faale naambiyār ta kadyaha. Ye -sē
 cā, kla gii ma nii kadyaha, ke le, ke wākuanŋ ya
 ke kuee.

9

Lewi pū tēn

¹ Faale cāā na, Yāhā bii pe yar, pe yai pe naa
 diŋ yi koo kē mii syi dyan te naambiyār kānde
 na. Nawee- n nwoŋ gaa fāā, ma ke myaha taha
 ke na, ma naa diŋ yi ke kē ke laam wo. ² Ke fai
 nwonge bii la cεr nwompī syām fai laa ne. Ke
 nwompua cir wo, naalɔr kuasī wāŋ gaa pye ma
 suhu tabal gaa ne bur ne ke yīŋ na, bur riī te bii
 kē Yāhā kē. Pe naa koo fla yee Yāhā nwoŋ. ³ Pe
 naa ke nwonuŋ goo yee Yāhā yaniisaha. ⁴ Koo
 fla na, sān tabal gaa pye, pe naa wusuna suhu
 ke yīŋ na. Katyigi kluhu gaa maha pye, ke nkur
 kuε byε bii tuhu sān ne tesē ke laam byε ne.

Pe naa koo kluhu yee, naambiyār kluhu. Koo naambiyār kluhu nge laam wo, kate- tãã pye: Sãn pelaale pye yãhãyĩn digi ne le laam wo, pe naa re yee man. Loo pele pye ke kluhu laam wo. Yarõ kããwai lii le bii wampên fe ma fyār yigi faale cãã na, le bya pye koo kluhu laam wo. Ke naambiyār kaplãn ke bii yrũhũ yaha ntẽmbapai sũ* tii na, te bya pye ke naambiyār kluhu nge laam wo. ⁵ Pe bii sãn yãhãyĩn tẽnlehe syãm mpãy gbihi ta ke naambiyār kluhu yĩn na. Loo yĩntaha kẽ, ke kluhu ma pye teelii wo, Yãhã ma koo fla na. Pe sãn yãhãyĩn tẽnlehe pye nkaasyir sãnsũ ne te tey yaha. Yãhã yũndefa yĩnfua ma kla boo Yãhã kẽ nawee- kapee- wĩ na, u ga pe ntõr woo ke kluhu yẽtãn yĩn na. Ke kai- nihi ter, n saha ke bye pãã tãn nwo ye.

⁶ Ke fai nwonge pye koo syi. Pe Yãhã yũndefa naa n dye ke nwompua cir wo plii wuhu na, ma naa pe tẽn tẽ. ⁷ U Yãhã yũndefa yĩnfua ya tuu ga waha dye ke nwonuŋ laam wo tẽhe nen ya dye nen laam wo. U ma yee u ga dye, u ga dye kla gaa ntõr ne u ga woo Yãhã kẽ u ya kapee- wĩ na tesẽ nawee- bye kapee- wĩ ne, kapee- nkãy pe sẽ cã wa ye, ma ke pye. ⁸ Ke Yãhã nwompui syãm mii yĩntaha ma. Ke yĩntaha kẽ, ke nwompua cir nii tã nawee saha dye ga ke nwonuŋ wo ye, koo gii ke ma Yãhã yaniisaha. Ke yĩntaha kẽ, nawee saha crã Yãhã na ye. Loo ne Yãhã Yrã le yar wo na. ⁹ Loo nde pye mii yagaa kai- yirfua dyanŋ.

* **9:4** 9.4 Kaplãn nkãy ke bii yrũhũ yaha too ntẽmbapai sũ nde na, ke pye ke Yãhã kãnde katanŋ sãnsye. Yãhã bii ke wãã Musa kẽ yãn nge yĩn na pe n yee Senayi.

Le yĩntaha kē, wii u diŋ yi, ma wān boo Yāhā kē, koo ngĩ saha ufua laam ta pe n wā klaha nii gbɛgbɛ ye. ¹⁰ Mpāy pe diŋ yi, ma wān boo Yāhā kē, pe kapĩ wũhũ busāā kānde yār. Kapĩ wũhũ nkāy n yee, nawee ma n digi nge syi di ye, nawee ma n kla nge syi wo ye, nawee yai u nde pye nde ne, u kai- n laha gbɛgbɛ. Pe koo kapĩ wũhũ ngĩ kānde yār, ke sē -sē nawee laam wā klaha n ta wāfām ye. Loo naambiyār kānde kai- ngĩ pye yīŋ ne, ma sya ba waa per gii na, Yāhā ke kai-yĩntaha wā klaha Yesu wāpaŋ ne.

U Yāhā Yĩndefua Crise tēn

¹¹ Yagaa, u Yāhā Yĩndefua Crise n pa, ma ba nii Yāhā Yĩndefa Yīŋfua le kānfuẽ nde kayũhũ yīŋ na, kayũhũ nkāy ke nii wo wũhũ. U u tēn tē Yāhā nwonge gii laam wo, koo ma yīŋ, ma maha yō faale wāŋ na, kii Musa bii fāā. Ke yagaa wāŋ nge, nawee sē kē tuu ke fāā ye, driyẽ kla sē kē koo ne ye. ¹² Faale na, dye loo dye loo u Yāhā yĩndefa yīŋfua naa n dye pe fai nwonge wo, ke Yāhā yaniisaha fla wo, ma naa u tēn tē. Yesu woo na, u dye ke yagaa Yāhā yaniisaha fla wo, tɛhɛ nen ya u kuāŋ ne. U sē dye ma ngapa ntōr woo tesē napa ntōr ne ye, u yer u ya ntāŋ wāwoo na, nawee- byɛ kapee- wĩ na. Loo na, nawee- byɛ ga par sya yi kāā kapee- wāpyeŋ yāmpar wo pe kuāŋ ne. ¹³ Pe ma ngapuai ntōr gbe tesē napuai ntōr ne, ma naancɛŋ suhu naa laam wo migimigi, ma koo tyōr kuee, ma te wlāhā poo ntōr nde ne ma suhu loho ne, pe ma koo loho nge yār woo mpāy na pe sē laha kapĩ wũhũ kue ye ye, le ga nii mii yagaa, pe laha ke kapĩ wũhũ kue ye. Pe

laam sê -sê laha ye. ¹⁴ Le ma pye ke dyaŋ, ye yai ye cã Crise ntõr too ma yĩŋ. Ye sê yãã, u sê kapee nen laa ge pye yãã ye. Yãhã Yrã Fãnga kãmay na, u le sya ma ku mpar draha wo. U u ya wãã Yãhã kē koo syi. Loo ne, kapee- nkāy bye too pye ter, Yesu ntõr ga waha koo kapee- ngĩ yee laha yi kãã wo laam wo gbegbe. Wo laam ga tege nii tee nen wo, wo n waha naa tēn tē cĩnde Yãhã kē.

Yãhã naambiyãrfãn le nawee- ne

¹⁵ Loo ne, Yesu Crise n nii te naambiyãrfãn kusyiifua, Yãhã nsoho wo nawee- ne. U gbã kãmay na, u nawee- par sya yi kãã pe kapee- wãpyeŋ koho wo, kapee- nkāy pe bii pye te faale naambiyãr cãã na. Yãhã ke bii yē ter kayũhũ nkāy wãwãã ne nawee- kē, ke mpāy yee pe n luhu ke ye, pe ga waha koo kayũhũ ngĩ yãã pe kuãŋ ne Yesu Crise gbã kãmay na.

¹⁶ Nawee ma saba yrũhũ ma yee, woo ma ku, pe yai pe u kloho la mma, le yai u ku wa, pe n cã waha u kloho la. ¹⁷ Tuu -sê ma yrãŋ na nantãŋ, pe saha u koho wãn la ye. U ma ba ku, loo na, pe ga cã u koho wãn la. ¹⁸ Yãhã naambiyãr ma koo syi dyaŋ, naambiyãr tii ke le nawee- ne. Loo ne, ke faale naambiyãr na, Yãhã n bii yee, a ngaa yai ke boo, ke kla ntõr n woo, te naambiyãr n waha le. ¹⁹ Musa tuu pa le Yãhã kãnde ne, u le kãnde katan bye kal nawee- bye n ke luhu. Loo kur ye, u n naampiy ntõr gbe, ma pe wlãhã loho ne, ma katyigi gaa ter kayange gbe, pe ke katyigi yee Yisope. U n koo kayange gbe, ma kuryãr raa ter maha ke yĩŋ kue nen na, ma koo kue kã le pe ntõr wo, ma pe yãr woo nawee- na, pe n waha

nii gbegbe Yāhā yīnde na. U n maha too ntōr raa yār woo le Yāhā kānde saba bya na. ²⁰ Tuu nii loo nde pye, u n pe nawee- pye ma yee:

«Yāhā ke naambiyār tii le ye ne,
too ntōr ne nde.

-Ye naa ke kānde katan bye yār,
koo nkāy ke yrūhū ta nwo.»

²¹ Musa n maha too ntōr raa yār woo ke fai nwonge na tesē ke Yāhā diṅ yi wān bye ne, te n nii gbegbe Yāhā yīnde na. ²² Yāhā kānde na, wān busāā waha n nii gbegbe Yāhā yīnde na ntāṅ wāwoo ya ne. Kapee- foho bya waha gbe n kāā nawee- yīṅ na ke kuāṅ ne ntāṅ wāwoo ya ne.

Yesu wāku kapee- bye yee laha n kāā

²³ N ye cāā yar wa ma yee, faale Yāhā diṅ wāyi kai- pye mii ke cīnde kai- yīm ya dyaṅ, cīnde kai- nkāy ke ma yāhāyīṅ na. Too faale Yāhā diṅyi wān nde waha naa n nii gbegbe Yāhā yīnde na yraha ntāṅ ya ne. Ke yāhāyīṅ cīnde kai- kānde na, Yāhā yai ke diṅ n yi ngaa ntāṅ ne, kla gii syi ke ter yraha yaha. ²⁴ -Ye yāṅ, nawee- pe fai nwonge gü fāā ta, u Yāhā Yīndefua Crise sē n dye koo laam wo ye, koo ma mii ke cīnde Yāhā nwonge yīm ya dyaṅ. Crise ka yāhāyīṅ ge na, ma yer wo yīṅ wīī ne Yāhā yaha ye. ²⁵ Dye loo dye loo, Yāhā yūndefa yīṅfua naa n dye ke Yāhā yaniisaha wo yraha kla gaa ntōr ne. Crise woo dye tēhe nen ya, ma ku mpar draha wo. ²⁶ Mii loo sē ne ye, ma gbe driyē wātāhā na, Crise ga ne pye u koo wāfāy neṅ ka kur n sya yalebye. Yagaa sē na, u driyē tuu kua gbe taha, Yesu Crise u ya yi kāntraha na tēhe nen u kuāṅ ne, ma le sya ma

ku mpar draha wo, ma nawee- kapee- kua kãã pe yĩŋ na. ²⁷ Nawee nawee woo, u tɛɛ nen gbã ku. U gbã kur ye, Yãhã ga u sãhã. ²⁸ Crise bya ku mpar draha wo tɛɛ nen, ma nawee- busãã kapee- kua kãã pe yĩŋ na. U ga maha ba yi ke tɛɛ syãŋ wuhu na, le sã -sã ga ba nii nawee- kapee- wãlahakãã wĩ na ye. Mpãy pe u wãdurbaŋ sɛŋ, u ga ba cĩnde yrã wãã pe kɛ pe kuãŋ ne.

10

Crise gbã ku tɛɛ nen mpar ter bye draha wo

¹ Musa kãnde sã kɛ ke Yãhã cĩnde kai- ne ye. Le Musa kãnde ma mii koo cĩnde kayũhũ yirfa ya dyaŋ, cĩnde kayũhũ nkãy, u Yãhã Yĩndefua Crise ga ba ke pye nawee- kɛ. Ye sã yãã, Musa kãnde na, Yãhã yũndefa yĩŋfa naa wãn boo dyɛ- byɛ, loo nde sã -sã waha naa pe nawee- ta pe n naa n sroŋ Yãhã yĩnde na ye, nawee- mpãy pe naa n crã Yãhã na. ² Mpãy pe naa diŋ yi Yãhã kɛ Musa kãnde na yraha wãboo ne, pe kapee- ma ne waha yee laha kãã pe na teele nen pe kuãŋ ne, koo kapee- ngĩ wĩ saa ne kuee pe laam wo, ke naa pe fãy, pe n maha naa yraha boo dyɛ- byɛ ye. ³ Dyɛ- byɛ yraha wãboo nge pe laam too ke kapee- wĩ na dyɛ- byɛ. ⁴ Ye sã yãã, napa ntõr tesẽ ngapa ntõr ne, pe saha nawee kapee- yee laha kãã u na ye.

⁵ Loo ne, yaliile Crise tuu ba gbe taha wãpaŋ na driyɛ wo, u n Yãhã pye ma yee:

«Ma sã n ke pe naa diŋ yi ma kɛ ye,
 ma sã maha n ke pe naa wãn boo ma kɛ ye,
 ma -sã nawee kadye wãã ra kɛ.

6 Nawee- pe wǎn boo,
 ma te suhu migimigi wǎn suhusaha fla na
 ma kē, loo saha ma laam yīn ye.

Nawee- pe wǎn boo,
 ma te ntōr woo ma kē pe kapee- wīi na,
 loo saha ma laam yīn ye.

7 Loo ne, ta n yee:

‹Yāhā, n nwo,
 n pa n n pai ma laam wīi pye,
 mii le yrūhū yaha ta wīi na
 Yāhā sabangbāŋ wo mii.› »

8 -Ye yāŋ, kānde lii le ta, loo ne le te yrɛ wāboo
 wīi nde yar Yāhā kē. Loo naa byɛ ne, Yesu cāā
 le pāā ma yee, Yāhā yee, koo sē n kɛ pe naa wǎn
 boo ke kē ye, tesē pe naa diŋ yi ke kē ye, tesē
 pe naa wǎn boo pe naa te suhu migimigi wǎn
 suhusaha fla na ke kē ye, tesē pe naa wǎn boo
 pe naa pe ntōr woo ke kē pe kapee- wīi na ye.
 Koo ngīi byɛ saha ke laam yīn ye. ⁹ Loo kur ye,
 Yesu Crise maha le pāā ma yee, a woo nwo, u pa
 u n pai ke Yāhā laam wīi pye. Yesu kaplāŋ le yar
 ma yee, faale na, pe naa yrɛ boo Yāhā kē, yagaa
 Yāhā loo sye, ma Yesu Crise wāku wīi ta te draha
 wo. ¹⁰ Yesu Crise Yāhā laam wīi pye, ma le sya
 ma ku mpar draha wo tɛhɛ nen u kuāŋ ne. Loo
 nde kāmāy na, wo kapee- yee laha kāā wo yīŋ na
 ke kuāŋ ne.

¹¹ Plii byɛ, Yāhā yūndefua ga ka Yāhā kangbāŋ
 wo, u ga yir yer, u u tēn tē. U ne naa wǎn ya boo
 Yāhā kē nawee- kapee- wīi na. Too mpar nde
 sē -sē ga waha pe kapee- yee laha kāā pe na ye.

¹² Yesu Crise woo na, u ku mpar draha wo nawee-
 kapee- byɛ wīi na tɛhɛ nen ya, u kuāŋ ne. Loo

kur ye, u n ga tege nii Yāhā kāndigi koho kue ye. ¹³ Yagaa, u nii ma Yāhā sēŋ, ke ba u napĩ-yĩy kor le u kē, pe n nii mii u tānde fyāhā tā pe na. ¹⁴ Tuu poo gbā ku mpar draha wo loo tēhe nen nde ya na, u u nawee- ta gbegbe Yāhā yīnde na pe kuāŋ ne, pe n nii Yāhā wām. ¹⁵ Yāhā Yrā Fānga maha loo pāā wo ye. Ye sē yāā, le bii le cāā pāā ma yee:

¹⁶ «Yāhā le pāā ma yee:

Tē ga naambiyār rii le ta
nawee- ne too plii nde kur ye,
too naambiyār yīŋ kē nge:

N ga ba ta kaplāŋ tāhā le pe laam wo,
ke saa faha yāā pe na ye.»

¹⁷ Yāhā n maha le pāā taha ma yee:

«Kapee- nkāy pe pye tē
tesē kai- nkāy ne pe plaha pye,
n ga ba ke bye gbe kāā pe yīŋ na.»

¹⁸ Ye cā, kapee- ma gbe kāā nawee yīŋ na, yīŋ maha wee wān wāboo na kapee- nkāy wī na nantāŋ ye.

-Too naa n crā Yāhā na!

¹⁹ Wo nna, le nii ke dyaŋ, kānde ma wo ye, wo n ga waha dye ga ke Yāhā yaniisaha gē laam wo Yesu ntāŋ kāmāy na, u ntāŋ mpāy pe woo wo kapee- wī na. ²⁰ Nwonuŋ gi ke ma Yāhā yaniisaha, Yesu koo nwonuŋ fai jūū, ma kānfuē yi wo kē, kānfuē lii le n gaha wo ne cīnde yrā fla na, cīnde yrā lii wākuayāā wee le na ye. Ke nwonuŋ fai nde, u ya koho kadye kē. ²¹ Yāhā Yūndefa Yīŋfua ma wo ye. Woo u ma ke Yāhā kaha yīŋfua. ²² Loo nde na, -too crā Yāhā na

laantee nen ne, -too maha ke ta wo Yatɛr laanyĩn ne! Ye sɛ yãã, wo laam mpãy pe sɛ tege naa n nii wo kapee- wĩĩ na ye, Yesu ntãŋ pe ta pe n tege nii tee nen wo. U ntãŋ wo kapee- laha kãã wo na mii wo kadye dyaŋ, too ne ke yee laha layũhũ ne mii. ²³ Yãhã yẽ ter wo ye kayũhũ nkãy ne, wo n koho taha yaha ke na, ma maha nii ke pãã nawee- bye ye, wo ma syi wo faha yãã ke wĩĩ ne ye! Ye sɛ yãã, Yãhã ga ba koo kayũhũ ngĩĩ pye wo kɛ cĩĩnde. ²⁴ -Too naa n sɛŋ wii na, wo naa n ta wo ntãŋ n naa n dye wii tãy, tesɛ kayũhũ n naa n tãy wo ye, wo n naa ke pye wii kɛ! ²⁵ Yesu kãndeyãrfa mpãy ma, pe sɛ n pai nantãŋ yawãr fla wo, ma ba Yãhã kaplãŋ luhu ye. Wo ma n nii pe wãŋ syi dyaŋ ye! -Too naa n yi yalebye wo yawãr fla wo, wo naa wii klaha, wo naa wii laam too Yãhã wũhũ ne. Ya'a yãã, tɛ ye yar ye naa n pye koo syi, wo Yĩŋfua Yesu durbaper nɔ gbe taha, koo kɛ.

²⁶ Wo nna, too Yesu cĩĩnde wĩĩ cã war, loo kur ye, wo ma u wĩĩ sye, ma kapee- wãpyeŋ kãnde yãŋ gbe, ma dye le wo, mpar raa ter maha wee te ga waha koo kapee- ngĩĩ yee laha kãã wo na ye.

²⁷ Wo -sɛ ga fya nii, wo naa le kur sɛŋ, loo lii le ma te Yãhã kasãhã tesɛ ke naa gii ne wãfegeyãã wee ke na ye, ke naa gii ke n pai pe Yãhã napĩĩ-bye suhu kãã migimigi. ²⁸ Musa kãnde na, kainkãy ma, wii ma loo syi laa tee pye, nawee- syãm ma ga le pãã kasãhãfa ye ma yee, poo u yãã yĩnde ne, kaa na nawee- tãã syi, pe ga ufua boo, waa gɛ saa u fɛn di ye. ²⁹ Wii tuu sɛ -sɛ Yãhã Dya yãŋ ngaa ye, woofua wĩĩ ga ba pee ter loo yaha. Le ma mii, Yesu ntãŋ mpãy pe woo Yãhã naambiyãr

wĩ na, ma u kapee- yee laha kãã u yĩŋ na, u sē poo ntãŋ yãŋ ngaa ye. Le ma mii, u le Yãhã Yrã tyɛɛ, Yãhã Yrã lii le Yãhã kayĩ wãã wo kē. U wãpēn ga ba pee u na, ke ta tɛr wii yaha, u Musa kãnde wĩ sye. ³⁰ Lii le ma le yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo, le nde: Yãhã yee:

«Mpãy pe koo sye,

koo ga ba le fue yi pe na,

koo ga ba pe pēn pe napeer wĩ na.»

Ke maha le pãã taha ma yee, koo ga ba ke nawee-sãhã. ³¹ Yãhã nge ke kai- byɛ tãhã, ke kasãhã ma too nawee wii na, le ga pee tɛr ufua na.

³² Lii le ba ye dye faale na, -ye ye laam too le na! Tee ba ke Yãhã cãã- sya cãã gii cãã na, ye ba wãfã yãã gboho koo cãã na, ye sē -sē tyii koo wãfã yãã nge n yia ye na ye. ³³ Ye laam wo, mpãy pe sē naa wãfã yãã ye, pe sē dur yi naa n kãã pe nampyeŋ- mpãy kur ye ye, pe nampyeŋ- mpãy pe naa wãfã yãã, poo mpãy pe naa pe tyɛɛ, ma naa pe nuhu nanihi tebeɛ wo. ³⁴ Ye nampyeŋ- mpãy pe yigi tã nwompihi wo Yesu wĩ na, ye yer pe kur ye, ye napĩ- n sya ye koho wãn sya kãã ye ye, le n maha nii ye ye nuhu wĩ. Ye ba cã wa ma yee, nangbãn wãn taa ter ma ye ye, te yõ, wãkuayãã maha wee te na ye, koo kē. ³⁵ Tee koho taha yaha Yãhã na mii, -ye naa n gaha koo syi! Yãhã ga ba ye dãã. ³⁶ Ye yai ye naa yii plãhã koo syi, ye naa ke Yãhã laam wĩ pye! Loo na, ke yẽ tɛr ye ye kayĩ lii ne, ke ga ba le pye ye kē. ³⁷ Ye sē yãã, le ma le yrũhũ ta Yãhã sabangbãŋ wo ma yee:

«Saa ga faa pye, carle ya,

wii tuu ma wãpaŋ na,

u ga pa, u saa ma- kuee ye.

³⁸ Wii ma ra ta u Yater, u sronj ra yĩnde na.

Woofua yai u ra ta u Yater kánkai- bye wo.

Wii ma -sē dur n yi ta kur ye,

woofua wĩ saa naa n tãy ra ye ye.»

³⁹ Mpãy pe dur n yi Yãhã kur ye, pe wĩ ga ba klaha-. Poosyifa sē me wo ne ye. Mpãy pe n kuee Yãhã kur ye, pe ga ba sukũhũ yãã. Poosyifa me wo ne.

11

Mpãy pe bii Yãhã ta pe Yater faale wo, -ye naa n yãñ pe na!

¹ Ma'a yee ma Yãhã ta ma Yater, ke yĩntaha kē nge: Yãhã ke yē ter kai- nkãy wãpyeñ ne, ke sē -sē ke pye wa ye, ma laam wo ma cã ma yee, Yãhã ga ba koo kai- ngĩ pye cĩnde. Ma maha cã nawee saha Yãhã wũhũ yãã yĩnde ne ye, ke -sē ma cĩnde wũhũ. ² Faalefa mpãy bii Yãhã ta pe Yater koo syi, pe wĩ n -sē naa n tãy Yãhã ye.

³ Yãhã wãta Yater ne le wo ta, wo n cã Yãhã kē ke yãhãyĩñ tãhã kãntraha ne ke yē kapãn ne. Wãn tii too yãã yĩnde ne, te -sē tãhã kla gii ne, wo saha koo yãã yĩnde ne ye.

⁴ Faalefua Abel Yãhã wãta Yater ne le bii ta, u diñ n yõ Yãhã ye ma ter Kayē diñ yaha. Abel Yãhã wãta Yater ne le ta, Yãhã n yee, Abel sronj ma yee woo diñ yõ. Abel tuu sya ku, u Yãhã wãta u Yater ta, u wĩ saha faha yãã wo na ye.

⁵ Faalefua Yenoke Yãhã wãta u Yater ne le bii ta, u n ka Yãhã tãy, u sē yãã ku ge ku ye. Yãhã u gbe ga ta ke ya tãy, waa sē maha u yãã yãã nantãñ ye. Yãhã sabangbãñ wo, le ma le yrũhũ

yaha ma yee, Yeŋoke wĩ tãy Yãhã ye ke n u gbe ter. ⁶ Waa wĩ ga waha tãy la Yãhã ye mii, u sã ke ta u Yater ye? Ye sã yãã, wii u n crã Yãhã na, u yai u cã Yãhã ma cĩnde, tuu maha cã mpãy pe ke fla ke, ke ga ba pe dãã.

⁷ Faalefua Nuwe Yãhã wãta Yater ne le bii ta, u n luhu Yãhã kaplãŋ ye. Yãhã ke bii nawee- yar yaha kai- nkãy ne, ke n pai pe dye, Nuwe tuu sã sya bii ke yãã wa yĩnde ne ye, u ke Yãhã kaplãŋ sya cĩnde. Nuwe tuu le Yãhã kapãn luhu, u n salangbãŋ gaa fãã mii Yãhã bii u yar mii. U n bii dye ke wo, woo tesã u kahafa bye ne, pe n wloho yi te lafir wo. Nuwe tuu lii pye, loo nde le yar ma yee, nawee- mpãy bye pe pye Nuwe cãã na, pe bii tee pye. Nuwe Yãhã wãta u Yater n maha ta, Yãhã n yee u n sron.

⁸ Brama Yãhã wãta Yater ne le bii u ta, u n luhu Yãhã yẽ kapãn ye, ma ter klo laa wo Yãhã bii yẽ ter le wãwãã ne u kã. U n u kusey ta yaha, ma ter. Tuu naa n gaha na, u sã bii ke saha ge cã ye.

⁹ U Yãhã wãta Yater ne le u ta, u n ga waha nii nampay le klo lii wo, Yãhã bii yẽ ter le wãwãã ne u kã. U pye nampay, ma naa n syã fai nwon gaa laam wo u nna ne. U puee Yisyake bya syã ke syi nwon laam wo u nna ne. U Yisyake puee Dyakuba bya syã ke syi u nna ne. Yãhã bii yẽ ter Brama ye lii ne, ke maha bii yẽ ter loo ya ne poo syãm mii bya ye. ¹⁰ Ye sã yãã, klo lii te nwey nakũhũ ta yõ ma nii fãnga ne, klo lii Yãhã ke te nwey fãã ke laam wãfãã, loo klo nde syi ne Brama u naa n ke.

¹¹ Brama Yãhã wãta u Yater ne le ta, tuu sya bii le ter wa, u n waha kicar yãã, woo tesã u cõõ

Sara ne; u cɔɔ -sē nwo, u bii le ter wa syihi wāsee na. U bii cā ma yee, Yāhā yē ter u ye lii ne, ke ga le pye u kē. ¹² Brama bii le ma sya ba gbe taha wāku na, u Yāhā wāta u Yater n -sē ta, u n syihi yāā. U kur kuε pii n nihi mii yrompii dyaŋ, ma syar tēyāfūū dyaŋ muhulangbāŋ yē na.

¹³ Brama tesē u pii ne, pe bye bii Yāhā ta pe Yater, ma sya ba ku. Yāhā ke yē ter kayūhū nkāy wāwāā ne pe kē, pe sē ke yāā ye. Pe ke yāŋ wāā yīnde ya ne deydey, ma ke syar wāā syaha ya ne. Pe naa le pāā ma yee, poo cā pe ma mii nampay wāŋ syi dyaŋ driyē nge wo, poo ma mii, yrāhā gaa dyaŋ pe yār ba yi driyē nge wo, ma n pai ter ke yaha. ¹⁴ Mpāy pe koo kaplāŋ ngī ter syi pāā, pe le yar ma yee, pe pe Tuhufua Yāhā klo kε. ¹⁵ Pe bii ter klo lii yaha, loo mii sē ne pe naa n wūn ye. Mii loo sē ne ye, pe ne ga waha dur ga nii le wo. ¹⁶ Tuhufua klo lii le yō, loo lii le ma yāhāyīŋ na, loo pe naa n kε. Loo nde n ta, le n tāy Yāhā ye, pe naa ke yee Brama ye Yāhā, Yisyake ne, Dyakuba ne. Yāhā n sya klo laa gbihi ta pe kē.

¹⁷ Brama Yāhā wāta u Yater ne le u ta u n Yāhā kapān sya, ma sya yer u dyasey Yisyake wāboo na u diŋ yi Yāhā kē. Yāhā kē ke bii yee, u loo nde pye koo kē; wātānyāŋ wī bii ne. Yāhā bii yē ter wa Brama woo ye ma yee, ke ga kayī wāā woo kē; loo naa bye ne, Brama bii yer u dyasey Yisyake wāboo na. ¹⁸ Yāhā -sē bii pāā u ye, ma yee:

«Tē yē ter ma ye kur kuε pii mpāy wī ne,
pe ga see ma dya Yisyake woo na.»

¹⁹ Brama bii cã ma yee, Yãhã ga waha Yisyake ta u n yir gbã wo, u dur ba yrãŋ na gbaafa ye. Loo wãtãnyãŋ kur ye, Brama n nii u Yisyake yãŋ mii, u yir gbã wo, ma dur ba yrãŋ na gbaafa ye.

²⁰ Yisyake Yãhã wãta u Yater ne le bii u ta, u n Yãhã nar ke kaa taha Dyakuba ye na Yesoo ne, kai- nkãy wĩ na ke n pai pe dye. ²¹ Dyakuba Yãhã wãta u Yater ne le bii ta, yaliile wo tuu naa n ku, u n Yãhã nar ke kaa taha Yosefe pii nanem bye na. U n fyãhã u kãi na, ma Yãhã sey.

²² Yosefe Yãhã wãta u Yater ne le bii ta, u kuyale le ba gbe taha, u n Yiisre pii wãyi yale cãã pãã yaha ke Syipte kãntraha wo, ma maha le yar yaha, a pe ma ba yi ma n ter, pe woo kacɛr gbe ter*.

²³ Musa seefa Yãhã wãta pe Yater ne le bii pe ta, Musa tuu bii see wa, pe n u wũhũ yrey tãã. Pe bii yãã u kicar yõ, koo kē, pe sē bii fya u Syipte kãntraha yĩnfua kapãn na ye, ma u kicar gbe ga wũhũ. Koo cãã na, u kãntraha yĩnfua bii yee pe pēyãr bye boo kãã, mpãy pe see naam. ²⁴ Musa Yãhã wãta u Yater ne le bii ta, yaliile wo tuu ba le dye u n sye, a pe ma n naa woo yee Syipte kãntraha kui yĩnfua pueesya dya ye†. ²⁵ Musa

* **11:22** 11.22 Cãã gii cãã na Yosefe pye yrãŋ na, fããngbãŋ bii dye pe klo wo. Loo n ta, u tuhufua Dyakuba tesē u pii bye ne, pe n ka maa nii Syipte kãntraha wo. Yosefe tuu ba gbe taha wãku na, u bii le cã laha pe kur kue pii ga ba dur ga klo lii wo, Yãhã bii yē ter le wãwãã ne pe kē. † **11:24** 11.24 Musa tuu bii see pēyãhã, u seefa ga u wũhũ lakue gaa wo, sakũle wo. U Syipte kãntraha yĩnfua pueesya n le pēyãle yãã ke fla na, le fen n u yigi, u n le gbe ga u kaha wo. Koo syi kē, Musa n le Syipte kãntraha yĩnfua pueesya kaha wo.

bii le yāŋ yi, ma ka pe Yāhā nawee- ne, ma ga nii n fāy pe ne. U bii cā koo puar u nii u nuhu di mpāy ne, pe wee Yāhā ne ye. ²⁶ U laam wo, u bii cā ma yee, u nii waa ma n naa u yāŋ ngaa ye mii u Yāhā Yīndefua Crise wāŋ syi dyaŋ, koo puar Syipte kāntraha wale wān byɛ na. Yāhā kayī lii le ma kur ye, u yīnde pye loo na, koo syi kē u n le pye ke syi.

²⁷ Musa Yāhā wāta u Yater ne le bii u ta, u n yi Syipte klo wo, u sē fya u kāntraha kui yīnfua ncafūhū na ye. U Musa bii tāhā yer wīi nen na mii u naa Yāhā yāā yīnde ne, Yāhā gii waa saha ke yāā yāā ye. ²⁸ U Yāhā wāta Yater ne le bii u ta, u n Yiisɛfa yar ma ta, pe n mbaa boo, ma pe ntōr pye ta pe nwonyēr na, u gbā yāhāyīŋ tēnlɛɛ ma syi u pe Yiisɛfa pii cir boo ye. Pe byɛ n sya yaha koo syi. Dye loo dye loo pe pe wāsyayaha wīi nde gbar, ma te yee syayaha gbar.

²⁹ Yiisɛfa Yāhā wāta pe Yater ne le bii pe ta, pe n waha muhulangbāyāhā dii ter kāntraha na, pe trɛ sē dye loho wo ye. Pe Syiptefa pe yee, pe ga pye pe Yiisɛfa wāŋ syi dyaŋ, pe pe kar taha ga, pe n kuee ke loho wo ma ku.

³⁰ Yiisɛfa Yāhā wāta pe Yater ne, le Yerekɔɔ klo nkūnklāhā ta ke n too, nkūnklāhā gii ke bii le klo klaha tā. Pe Yiisɛfa bii ke nkūnklāhā nge fā gbey klaha plii kuasīi, ke n cā too. ³¹ U canaandile Arabe Yāhā wāta Yater ne, le u ta, u sē ku mpāy ne pe bii sye pe sē luhu Yāhā kapān ye ye. Ye sē yāā, nawee- mpāy Yosua bii lɛɛ wāā, pe ga yuhu dye ke Yerekɔɔ wo, u Arabe woo kē, u bii pe wūhū u kaha wo, koo kē.

³² N ga waha ke syi kai- bye tōr tãŋ la? Draha ga waha yãã la, ta n waha faalefa Jedeyō ye wũhũ pãã, Barka ne, Samsō ne, Yefte ne, Dawide ne, Samuyel ne tesē pe Yãhã kaplãŋ tōrfa ne? ³³ Poo mii, pe Yãhã wãta pe Yater kãmay na, pe kãntre yãã fãnga na, pe naa n sron pe yĩfar ne, ma -sē kayũhũ yãã, kayũhũ nkãy Yãhã bii yē ter ke wãwãã ne. Pe jar yēr gbra tã fãnga na, ³⁴ naangbãy sē waha ngaa ge pye mpãy na ye, pe sē waha mpãy yãã boo yũntruẽ ne ye. Kadye fãnga nge sē pye mpãy na ye, pe -sē pye fãnga ne ma sya kui nkãy naan miyfa yia. ³⁵ Ca mpãy Yãhã wãta pe Yater ne, le ta, nawee- mpãy pe bii ku pe ye, Yãhã n pe ta pe n yir gbã wo, ma dur ba pe ye yraŋ na.

Pe mpãy nuhu pe Yãhã wãta wĩ na pe Yater, ma sya pe boo. Pe sē naa pe ya yĩŋ ke ye, pe bii cã pe ga ba yir poo gbã wo, pe cĩnde yrã yãã, lii wãkuayãã wee le na ye. ³⁶ Pe mpãy ler ma pe gbã sãngblãŋ ne, ma mpãy pua ntěn wãn ne, ma pe tã nwompihi wo. ³⁷ Pe mpãy waa boo ntẽmbar ne, pe mpãy la cer fle sãnsĩ, pe mpãy nuhu, pe mpãy boo yũntruẽ ne. Niisaha sē pye mpãy ye ye, pe naa n tay teebehe bye wo, mbase ya te pye pe kalen, sēngaa sre ne. Pe pye nawãm, pe naa pe fãy pe Yãhã wãta pe Yater wĩ na, ma naa pe nuhu. ³⁸ Driyẽfa sē bii yai Yãhã n poo nawee- mii syi no wãã pe ye ye. Pe naa n tay drawar wo tesē yãy ne, pe naa n syã yãwuhu wo tesē wuhu wo kãntraha wo. ³⁹ Mpãy wĩ too pãã nde, pe Yãhã wãta pe Yater pe kãnkai- bye wo, koo ke ta, pe wĩ n tãy Yãhã ye. Ke -sē bii yē ter kayĩ lii

wāwāã ne pe kē, pe sē bii le yāã wa ye. ⁴⁰ Ye sē yāã, Yāhã ke ba cīinde kayĩ lii ta wo kē, loo ba yõ ma ta ter; loo ne, Yāhã n ba tyii, ma yee wo bye, poo ma suhu wo ne, wo ba sron wo kuāŋ ne sukūhū gaa laam wo.

12

-Ye naa n yāŋ Yesu woo na!

¹ Wii poo na, nawee- mii bye pe Yāhã ta pe Yater, ma sya gbã yāã loo kur ye, wo pe wĩ cã laha. Le ma mii pe ma wo ne, ma wo gbey le. Loo na, -too naa n yār le Yesu kãnde wo, wo laam wūhū nkāy bye ke wo wlāhã wo yrāhã wo, wo yai wo ke miy yaha, tesē kapee- nkāy wāpyeŋ ne, ke gbe n kuee wo na. -Too wii waha, wo naa n yār Yesu ne le kãnde wo. ² -Too naa Yesu woo ya yāŋ, woo wii tuu cãã yir wo yaha Yāhã wātaŋ ne u Yater, ma le kãnde yar wo na, ma Yāhã ta u Yater känkai- bye wo, laa gε sē kuee ye, ma sya fyarngbān gbã ku trā na, u sē maha le ta kai ye. U ba cã ma yee, nuhungbān ma loo nde kur ye, koo kē. Yagaa u ma, u nii Yāhã niisayūhū kãndigi koho kue ye, kai- bye yīŋ na.

³ Kapeepyefa pe Yesu wĩ sye, ma u nuhu wānuhu gii ne, -ye loo yāŋ ke! Ye bya, ye ma syi wāfāy n waha yia ye na ye, -ye naa yii plāhã yalebye!

Yāhã ke ya koho pii pēn

⁴ Ye sē yāã, kapee- wāpye wĩ ma mii napĩ wāŋ syi dyaŋ, tuu ye ke wāboo ne. Tee sya kapee- wāpye wĩ sye mii ye napĩ- dyaŋ, ma wāfāy yāã le na, ye cã ye sē -sē wāfāy yāã ma sya nii mii

yaa ku ye. ⁵ Yāhā ke kaplāŋ nkāy yar waha ye na mii ke pii dyaŋ, ke faha la ye na? Yāhā yee:

«Ta dya, ma'a kai tee pye,
 ma Yīŋfua Yāhā n ma pēn,
 ma'a syi ma yee ma kalaa wee ye.

Le ma pye, laa tuu n kuān ma ye,
 ma'a syi ma mii miy yaha ye.

⁶ Ye sē yāā,
 wii wīi ma n tāy Yīŋfua ye,
 u ga naa woofua pēn u wāteepye wūhū na.

U ma wii yāŋ u dya, u ma tee pye,
 u ga gbār taha ufua na,
 u n le sya u cā, u tee pye.»

⁷ -Ye naa ye wāfāy sya laanyīn ne! Ye sē yāā, ye Tuhufua Yāhā kē, u ye pēn koo wāfāy ngīi ne. Loo nde le yar ma yee, Yāhā ye yigi yō ke pii dyaŋ. Puee waa ma la mii, u tuhufua sē u pēn u kai- cā ye? ⁸ Yāhā ma yee ke sē ye pēn ke pii bye wāŋ syi dyaŋ ye, le nii mii ke sē ye yāŋ ke ya koho pii dyaŋ ye. ⁹ -Ye yāŋ, too ma wo tuhufa ne kāntraha na, pe wo pēn, wo maha n luhu pe ye. Wo Tuhufua Yāhā gii ke ma yāhāyīŋ na, a nwa -sē ga ba wo ta, wo saa yīŋ kor le koo kē, wo ba cīinde yrā yāā ye, cīinde yrā lii wākuayāā wee le na ye? ¹⁰ Wo tuhufa mpāy pe ma wo ne kāntraha na, cāā gaa na, pe ne wo pēn kai- nkāy wīi na, ke yai poo ye. Yāhā koo na, ke wo pēn wo wāyōŋ wīi na, wo n naa nii mii ke wāŋ syi dyaŋ kānkai- bye wo. ¹¹ Koo wāpēn nge ma pye wo na yaliile wo, le ga nii wo ye laanwlaŋ wīi, le saa nii wo ye nuhu wīi ye. Mpāy pe -sē koo

wãfã y nge sya, loo kur ye, pe laam ga yĩn, pe n naa pe troho tãhã Yãhã yor wo kãnkai- byɛ wo.

Kayaryaha

¹² Ye laam ma wlãhã ye ye, ye ma syi ye klue n ku ye na ye, -ye yii waha ye te kuã yir! Ye ma syi ye nklũy n fã y ye na ye, -ye yii waha, ye ta tɛr ke yrãhã ne le Yesu kãnde wo. ¹³ Kãmbɛɛ nkã y ke sron, -ye naa n yãr koo wo! Loo na, mpã y byɛ yrãhã ke sɛ n sron pe ye ye, pe byɛ yrãhã ga sron. Pe ga nii mii tãnklaɛhafa dyaŋ, pe kãã naa n yi kãnsron wo, ma ba jaa pe yrãhã n sron pe ye.

¹⁴ -Ye yii plãhã ye naa yrĩŋ ke nawee- byɛ ne, -tee naa ye troho tãhã mii mpã y dyaŋ, pe ma Yãhã wã m. Mii loo sɛ ne ye, waa saha Yãhã yãã yĩnde ne ye. ¹⁵ -Ye yii yigi, waa ma syi u ba te Yãhã laantãr wĩ miy yaha ye! Waa ma syi u kayaaŋ wũhũ ya le naa n yaha u laam wo, u naa ke pãã nawee- ye, u pe pye klaha- ta u wãŋ syi ye! ¹⁶ Waa ma syi u naa tyatyãhã pye ye! Waa ma syi u nii Yesoo wãŋ syi dyaŋ ye, woo wii u sɛ Yãhã kai- ta ngaa ye. Ye sɛ yãã, Yesoo u lefar tur tɛɛ nen digi ya ne u cĩfua Dyakuba ye. ¹⁷ Loo kur kue ye, u n bii yee, woo kɛ u ma lefua, woo yai u tuhufua u Yãhã nar ke kaa wãtaha wĩ na woo kɛ, koo gii wĩ pe n nar lefa ya kɛ; u tuhufua n sye. U n kai- byɛ pye, ma sya wũn, yɛ dursaha sɛ pye u na ye.

¹⁸ Tee yũhũ crã Yãhã na mii, Yiisɛfa sɛ yãã yũhũ crã Yãhã na ke syi ye: Poo pe yũhũ crã ngii na, nawee ga waha tɛ ke na; pe naa n crã

yāŋ gaa na, pe ke yee Senayi*. Ke yāŋ yīŋ naa n yehe palpal mii naa dyaŋ ke yīŋ na. Ngaa ne mii naawur dyaŋ, wam ne kacān wee ye, sesaha teflahangbāŋ miy ne, ¹⁹ tūūtū wāwuu miy ne, tesē yīmbungbāy laa ne, le naa n pāā pe ye, pe n sya fya, ma yee poo saha le yīmbui nde kaplāŋ luhu nantāŋ ye. ²⁰ Le yīmbungbāy kaplāŋ nkāy ke bii pe ta pe n fya, ke ngī:

«Wii ma tɛ yāŋ nge na,
le ma sya pye yraha kla gɛ,
ufua yai u waa boo ntēmbar ne.»

²¹ Koo per wī nde bii pe nawee- ta pe n fya tɛr, Musa n sya yee: «N fya, ma n sege fyar koho wo!» ²² Yii poo na, tee yūhū crā Yāhā na, le nii mii ye yūhū crā yāŋ gii na, pe ke yee Syō† le Yāhā kungbāy wo, loo lii le ma yāhāyīŋ Yurusalem, koo fla gii yāhāyīŋ tēnlɛhe busāā ma, pe Yāhā sey, yē wee pe na ye. ²³ Tee yūhū crā Yāhā na, ye yūhū crā Yāhā nawee- mpāy na pe myar yrūhū yaha wa yāhāyīŋ wo; ye yūhū crā Yāhā na, koo gii ke ga ba nawee- byɛ sāhā; ye yūhū crā Yāhā nawee- mpāy na, pe ku tɛr wa, poo mpāy Yāhā yee pe sron. ²⁴ Ye yūhū crā Yesu Crise na, woo wii u ma kusyiifua te naambiyārfān wo, naambiyārfān tii Yāhā le nawee- ne woo kāmāy na. U ntāŋ mpāy pe woo, pe puar Abel wām na. Yesu ntāŋ sē woo ma yee loo kafue le yi mii Abel wī dyaŋ ye. Yesu ntāŋ woo, ma nawee- wāā le Yāhā ne.

* **12:18** 12.18 Yāŋ gii pe ke yee Senayi, koo fla kē le kānde bii yar Musa na, kānde lii Yāhā le ta. † **12:22** 12.22 Yāŋ gii pe ke yee Syō, ke Yāhā laantār wī pāā, laantār rii ke yar wo na Yesu kāmāy na.

²⁵ -Ye yii yigi, wii u n pãã ye ne yagaa, ye ma syi ye yee, ye saa luhu u ye ye. Ye sê yãã, faale wo yãŋ nge tãŋ pe n yee Senayi, nawee- mpãy pe bii sye, pe saa luhu wii ye, u naa pe yar ke Yãhã kayar ne ye, pe bye bii gbã yãã loo kur ye. Ye yai ye cã, wii u -sê ma ke yãhãyĩŋ ge laam wo, ma pãã n wãã wo ye, waa yee wo saa luhu u ye ye, lii le bii faalefa mii yãã, le syi ga wo yãã, le sya pee ter. ²⁶ Faale wo, Yãhã yĩmbui nde bii kãntraha ta ke n yehe fãnga ne. Yagaa, ke maha wo yar ma yee:

«N ga maha ba kãntraha ta,
ke n yehe fãnga ne,
koo ma suhu yãhãyĩŋ bya ne.»

²⁷ Yãhã ma yee koo ga maha ba nde pye, le yĩntaha kē, driyẽ nge gii ke ke tãhã, ke ga ba ke yehe pye klaha- tãŋ ke kuãŋ ne. Loo na, wãn tii wãklahayãã wee te na ye, too ya ga kuee.

²⁸ Wii poo na, Yãhã ga driyẽfãŋ wãã wo kē, kii wãklahayãã wee ke na ye. -Too le cã ke ne, wo naa syaha wãã ke kē, wo naa ke sey yalebye, wo naa n fya ke na, wo naa nagboho ta ke na! Wo ma nii Yãhã myaha gboho ke syi, le ga naa n tãŋ ke ye. ²⁹ Ye sê yãã, wo Yãhã ma mii naa gii dyaŋ, wãn tii bye te sê yai te crã ke na ye, ke te suhu n kãã.

13

Troho wãtãhã gii syi ke n tãŋ Yãhã ye

¹ Yii mpãy tee koho taha yaha Yesu na, ye tyii ye ntãŋ n naa n dye yii tãŋ yalebye! ² Ye ma syi ye faha nde ne ye: Nampay ma pa ye fla na, -ye pe yigi naa n yõ! Ye sê yãã, mpãy naa n pye koo

syi ma ba yāhāyīŋ tēnlehe mpāy ge yigi yō, pe sē cā ye. ³ Mpāy pe ma nwompihi wo Yesu Crise wīi na, ye ma n faha pe wīi ne ye. -Ye pe wīi le yaha ye laam wo mii ye bya ma ke nwompihi wo pe ne. Pe mpāy nuhu Yesu Crise wīi na, ye ma n faha pe wīi ne ye. -Ye pe wīi le yaha ye laam wo mii pe ye bya nuhu pe wāŋ syi dyaŋ. ⁴ Naa tesē cɔɔ ne, pe pe ya sya wa, Yāhā ke kānde lii ta pe wīi na, ye bye yai ye naa le yār. Cɔɔ wii ma pye wa puai ne, u sē yai u maha naa naam ke ye. Tesē, naa wii u cɔɔ sya wa, u sē yai u maha naa ca ke ye. Mpāy pe loo nde pye, tesē mpāy ne pe sē pe ya sya wa ye, ma nii tyatyāhā pye, Yāhā ga ba poo mii bye sāhā. ⁵ Ye ma syi ye naa ye troho tāhā mii mpāy dyaŋ, wale wīi gboho pe laam wo ma ter kai- bye yaha ye. Ngii ke ma ye koho wo, ye ma syi ye yee ke kloŋ ye. Ye sē yāā, Yāhā yee: «N saa ma miy yaha ye,

n saa kur waa yāā ma na ye.»

⁶ Loo ne, wo n waha koho taha yaha Yāhā na ma yee:

«Wii u koho le ra ye, woo kē Yīŋfua ne,
n ga naa Yīŋfua kānde yār laanyīn ne,
n saa fya ngaa na ye;

nawee tee ga waha nwa pye ra na?»

⁷ -Ye ye laam too ye faale yahaseefa wīi na, poo mpāy pe naa le Yāhā kapān pāā ye ye. Pe naa pe troho tāhā mii, ma sya ba ku, -ye ye laam too loo nde na, -tee yāŋ pe na, ye Yāhā ta ye Yater pe wāŋ syi dyaŋ. ⁸ Yesu Crise tuu pye mii faale wo, u ma koo syi ya ke nanga nge na, tesē ke sukūhū ne; u ga kuee yai tāŋ koo syi ya u kuāŋ ne. ⁹ Kaklaha nkāy ke n yir kue ngaa ye ma n pai, ye ma syi

ye ta ke n ye plaha ye n dye kāmpee wo ye. Wo yai wo tyii Yāhā laantār roo n fānga le wo laam wo, too tyii kaklaha ngĩ na ke dir ta kapĩ wũhũ. Mpāy pe koo kapĩ wũhũ ngĩ pye, pe sē laa kayĩ yāã le na ye.

¹⁰ Yesu ku mpar draha wo wo kapee- wĩ na. Mpāy pe yee poo n kuee ma nii wān boo Yāhā kē faale Yiifee- Yāhā yūndefa dyaŋ, pe saha Yesu mpar kayĩ yāã ye. ¹¹ Yiifee- Yāhā yūndefa yĩŋfua ma kla boo per gii nawee- kapee- wĩ na tesē u ya kapee- wĩ ne, u ga pa te ntōr ne ke Yāhā nwonge wo teelii fla wo pe n yee, Yāhā yaniisaha fla, u ba pe kapee- yee laha kãã. Loo kur ye, kla gii pe boo, pe ga yi ke ne le klo wo, pe ga ke suhu. ¹² Koo syi kē, Yesu bya n ku le klo nkur ye kãnkāy na, ma nawee- bye kapee- yee laha kãã pe na, u ya koho ntāŋ kāmāy na. ¹³ -Too wo faale kãnde miy yaha, wo yi le klo wo, wo ka Yesu ye le klo kãnkāy na, wo ma sya ga fyarngbān yāã loo kur ye Yesu wāŋ syi dyaŋ. ¹⁴ Ye sē yāã, kãntraha nge na, klo laa wee wo ye lii syi wākuayāã wee le na ye. Klo lii wo n pai nii le wo sukũhũ gaa laam wo, loo ne wo n ke. ¹⁵ -Too naa Yāhā sey yalebye Yesu Crise kāmāy na, mii diŋ dyaŋ too n yi. Loo yĩntaha kē, wo ke sey naa n plaŋ wo yēr ne. ¹⁶ Ye ma syi ye faha kayĩ wāpye wĩ ne ye, -ye naa koho le yii ye; koo syi diŋ kē ke n tãy Yāhā ye.

¹⁷ -Ye naa n luhu mpāy ye, pe ma ye yahaseefa Yesu kãnde wo, ye yĩŋ kor le pe kē. Ye sē yāã, poo kē, pe n sēŋ ye yrã na yalebye; Yāhā ga ba pe yey ye wĩ ne. Ye ma n luhu pe ye, pe ga naa

pe tɛn tɛ nuhu ne; mii loo sɛ ne ye, pe saa le tɛ nuhu ne ye, loo nde -sɛ ga lii yɔ̃ ye kɛ?

¹⁸ -Ye naa n gaha yahasee ye ye Yāhā wānar ne wo kɛ. Wo cā ma yee, wo tɛn tɛ yɔ̃, wo n kɛ wo troho wātāhā ter le naa n yɔ̃ kānkai- byɛ wo.

¹⁹ Ndoo le kɛ ye ye, ye Yāhā nar ra kɛ, ta n waha dur ga ye fla na farfar.

Yāhā wānar fla

²⁰ Yāhā wo Yīnfua Yesu ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye u ntāŋ wāwoo kāmāy na. Woo kɛ, u n sɛŋ Yesu kāndeyārfa na mii cīinde mbanaha dyaŋ, u n sɛŋ u mbaa na. U ntāŋ mpāy pe woo yaliile wo, u ku mpar draha wo wo byɛ kapee- wī na. Loo nde ta, Yāhā naambiyār tii le wo ne, wo cā wākuayāā wee te na ye. ²¹ Yāhā koo kɛ ke n pai yrīŋ ne; ke ye ta ye n waha naa kayūhū byɛ pye, ye naa ke laam wūhū pye. Ke ye ta lii le n tāy ke ye, ye n naa loo ya pye Yesu Crise kāmāy na. Yesu Crise miingbāŋ yai ke naa n gboho yalebyɛ, wāyɛryāā ma n pye le na ye. Amen, le nii ke syi.

Kuasaha fla syaha ne

²² Wo nna, kaplāŋ ngī tɛ pāā waha ye ye u saba nwo laam wo, -ye ke luhu yɔ̃, ye ke le yaha ye laam wo; ye sɛ yāā, ke sɛ tyī sye ter ye. ²³ N n traha ye le cā, pe wo Yesu kāndeyārwai Timuti miy yaha ke nwompihi wo. U ma cāā pa ra fla na, n ga ka u ne ye fla na n ga ye yāŋ.

²⁴ -Ye ye yahaseefa byɛ syar tesɛ pe Yesu kāndeyārfa mpāy byɛ ne, pe ma ye fla na. Mpāy pe ma Yitale kāntraha na, pe byɛ ye syar. ²⁵ Yāhā

ke naa ke laantār yar ye kur byɛ na. Amen, le nii
ke syi.

YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA
Karaboro, Eastern: YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA
New Testament

copyright © 1993 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Eastern Karaboro

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

15120496-00e2-503a-8d40-2d7cfdc1ba5b